

Európai Gazdasági és Szociális Bizottság vélemény – Tárgy: „Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre a pirotechnikai termékek forgalomba hozataláról”

COM(2005) 457 final – 2005/0194 (COD)

(2006/C 195/02)

2005. november 25-én a Tanács úgy határozott, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 95. cikke alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a fenti tárgyban.

A bizottsági munka előkészítésével megbízott „Egységes piac, termelés és fogyasztás” szekció véleményét 2006. április 25-én elfogadta. (Előadó: Brian Cassidy.)

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2006. május 17–18-án tartott 427. plenáris ülésén (a 17-i ülésnapon) 117 szavazattal 1 ellenében, 2 tartózkodás mellett elfogadta az alábbi véleményt.

1. Az EGSZB következtetései és ajánlásainak összefoglalója

1.1 Az irányelvtervezet célja, hogy:

- biztosítsa a pirotechnikai termékek EU-n belüli szabad áramlását,
- javítsa a fogyasztók és szakemberek biztonságát,
- harmonizálja a tagállamokban alkalmazandó biztonsági követelményeket.

1.2 Az EGSZB általánosságban támogatja az Európai Bizottság irányelvtervezetét, azonban a következő javaslatokat teszi.

1.2.1 Az Európai Bizottságnak a javaslat 20. cikkében foglaltnál hosszabb átültetési időszakot kellene meghatározni. A tűzijátékok esetében ez az időszak az irányelv közzétételét követően csupán 24 hónap, míg az egyéb pirotechnikai eszközök esetében 5 év. A Kínából és egyéb helyekről származó tűzijátékimport hosszú, az uniós forgalmazók becslése szerint legalább három éves átfutási ideje miatt az EGSZB azt ajánlja, hogy a tűzijátékok esetében ugyanolyan hosszú időszakot, azaz öt évet kellene meghatározni, mint az egyéb pirotechnikai eszközök esetében.

1.2.2 Az EGSZB rámutat arra, hogy a tűzijátékok teszteléséhez és a CEN előírásoknak való megfeleléshez szükséges eljárások feladatokat rónak az importőrökre és a forgalmazókra. Ezért azt ajánlja, hogy az irányelvben világosan kössék ki, hogy az importőröknek a világ különböző részeiben működő gyártók felé a rendelés leadásakor jelezniük kell, hogy a CE-jelöléshez mely szabványoknak kell megfelelni. A tesztelés és a CE-jelölés megszerzése továbbra is a gyártó feladata kell hogy maradjon, miközben az importőr másodlagos felelőssége annak biztosítása, hogy a CE-jelölésű termékek valóban megfelelnek a CEN szabványoknak, annak érdekében, hogy elkerüljük, hogy hamisított termékek kerüljenek a piacra.

1.2.3 Az EGSZB úgy véli, hogy a tagállamok vámügyi és egyéb hatóságait is be kellene vonni annak ellenőrzésébe, hogy a CE-jelölésű termékek valóban megfelelnek-e a szabványnak

1.2.4 A tagállamok Európai Bizottságnak szolgáltatott baleseti statisztikái hiányosak. Az Európai Bizottság tisztában van

ezzel. Az EGSZB sürgeti a tagállamokat, hogy javítsák a fogyasztói balesetek nyomán követésére irányuló gyakorlatukat.

1.2.5 A 14. cikk a komoly kockázatot jelentő termékekről szóló gyors tájékoztatásról rendelkezik. Az irányelv életbelépéséig ideiglenes jelleggel a RAPEX rendszert is fel lehetne használni.

1.2.6 Az autógyártásban használt pirotechnikai termékekkel kapcsolatban a 12. cikk (1) bekezdése arra kötelezi a gyártókat, hogy biztosítsák, hogy „a pirotechnikai termékeket megfelelő címkével látják el, annak az országnak a hivatalos nyelvén (nyelvein), amelyben a terméket a fogyasztónak eladják”. Az EGSZB úgy véli, hogy a fogyasztókra történő utalás félrevezető, mivel a pirotechnikai cikkek többségét már a gyártás során beszerelik a gépjárművekbe. Az eredeti alkatrészek esetében ezért továbbra is megfelelő a jelenlegi nyelv, az angol használata. Az alkatrészek gyártóit azonban aggasztja, hogy kötelesek mind a 25 tagállam hivatalos nyelvén feltüntetni a használati utasítást, mivel nem tudják előre, mely országban használják majd a terméket. Az EGSZB úgy véli, hogy a gyártók „biztonsági adatlapjai” elegendőek, mivel azok főként diagramokat és statisztikai adatokat tartalmaznak.

- Az a követelmény, mely szerint a címkét „annak az országnak a hivatalos nyelvén (nyelvein) [kell megfogalmazni], amelyben a terméket a fogyasztónak eladják”, ellentmond az egységes piac alapelveinek, mivel az adott nyelven történő címkézés gátat vet a szabad kereskedelemnek. Az EGSZB továbbá úgy véli, hogy ritkán fordul elő, hogy a cserelégzsákokat stb. a végfogyasztónak adják el, alapesetben a szakemberek szerelik be őket a szervizben.

1.2.7 Az irányelvtervezet 8. cikkének (4) bekezdése kötelezi a tagállamokat arra, hogy tájékoztassák az Európai Bizottságot, ha úgy ítélik meg, hogy a termékek nem felelnek meg teljesen a jogi alapot szolgáltatató 4. cikk (1) bekezdésében említett alapvető biztonsági követelményeknek. Ugyanakkor azonban az EGSZB azt ajánlja, hogy a RAPEX rendszert fel lehetne használni arra, hogy a baleseti és veszélyességi adatokat átadják az Európai Bizottságnak, ezáltal az információ eljutna a többi tagállamhoz is.

1.2.8 Az EGSZB értesülései szerint egyes tagállamokban számos mikrovállalkozás foglalkozik azzal, hogy tűzijátékokat állít elő különleges helyi eseményeken történő felhasználásra. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy ezek a vállalkozások is megfeleljenek az irányelv biztonsági követelményeinek.

1.2.9 Az autógyártásban használt pirotechnikai eszközökre nem egy szabványnak, hanem az 1958-as megállapodás (WP 29, Genf) értelmében érvényes UN/ECE rendelkezésnek kellene vonatkoznia.

1.2.10 Az EGSZB úgy véli, hogy az autóiipari pirotechnikai eszközök esetében az Európai Bizottságnak el kellene fogadnia valamiféle típusjóvá hagyást.

2. Az európai bizottsági javaslat összefoglalása

2.1 A „tűzijátékokat” gyakran használják szórakoztatási céllal, illetve valamilyen különleges esemény, pl. vallási ünnepség alkalmából. Számos tagállam kultúrtörténetének részét képezik. Az irányelv különválasztja ezeket a „pirotechnikai termékektől”, amelyek az irányelvben olyan robbanó eszközöket jelentenek, amelyeket a gépjárművek légszákjainak felfújásához, illetve biztonsági öveknél használnak.

2.2 Osztályok

Az irányelvtervezet 3. cikke négy osztályba sorolja a tűzijátékokat:

a) Tűzijátékok

- 1. osztály: nagyon alacsony kockázattal járó, belső térben vagy korlátozott területen való használatra,
- 2. osztály: alacsony kockázattal járó, a szabadban lévő korlátozott területen való használatra,
- 3. osztály: közepes kockázattal járó, a szabadban lévő nagy nyílt területen való használatra,
- 4. osztály: nagy kockázattal járó, csak szakember általi használatra.

b) Egyéb pirotechnikai termékek

- 1. osztály: alacsony kockázattal járó, nem a tűzijátékok körébe tartozó pirotechnikai termékek,
- 2. osztály: nem a tűzijátékok körébe tartozó pirotechnikai termékek, melyeket csak szaktudással rendelkező személyek kezelhetnek vagy használhatnak.

2.3 Korhatárok

2.3.1 A 7. cikk értelmében tilos árusítani:

- 1. osztályú tűzijátékokat 12 éven aluliak számára;
- 2. osztályú tűzijátékokat 16 éven aluliak számára;
- 3. osztályú tűzijátékokat 18 éven aluliak számára.

Az egyéb pirotechnikai termékeket tilos 18 éven aluli fogyasztóknak eladni vagy bármilyen más módon hozzáférhetővé tenni, kivéve, ha megfelelő szakmai képzettséggel rendelkeznek.

2.4 Mind a pirotechnikai termékek forgalmazására vonatkozó szabályok, mind pedig a baleseti statisztikák és azok összegyűjtési módszerei igen eltérőek a jelenlegi 25 tagállamban. A tagállamok adatai jelenleg kizárólag a tűzijátékokra vonatkoznak, egyéb, pl. az autógyártásban, a színpadi hatásokhoz vagy a jelzőrakétákban használt termékekre nem.

2.5 A két ágazat közül évi 5,5 milliárd eurós értékével az autóiipari cikkek piaca a fontosabb (3,5 milliárd a légszákrendszerek és 2 milliárd a biztonságiöv-előfeszítők részesedése). (2004-ben a kivitel értéke 223 438 297 euró, a behozatal értéke pedig 16 090 411 euró volt.)

2.6 Az EU piacán forgalmazott tűzijátékok túlnyomó többsége Kínából származik, így ebben a szektorban az Unióban a KKV-k alkalmazzák a legtöbb embert. A fogyasztói piac becsült értéke évi 700 millió euró, ami nagyjából megegyezik a „szakmai” piac értékével. Az Európai Bizottság hatásvizsgálata szerint az alkalmazottak száma körülbelül 3 000, akik elsősorban a beszerzés, a raktározás, a forgalmazás és a professzionális tűzijáték-bemutató területén dolgoznak. Málta kivételt jelent, mivel sok vallási ünnepséget tartanak, ahol kézzel gyártott tűzijátékokat használnak, amelyek fogyasztói forgalomba nem kerülnek.

2.7 A balesetek aránya a nemzeti statisztikák pontosságára függvényében változik, a szélső értékeket Észtország (1 millió lakosra 1,36) valamint az Egyesült Királyság adja (egymillió lakosra 60,1). Az Európai Bizottság e statisztikákból arra a következtetésre jut, hogy az EU 455 millió lakosára kivetítve a balesetek száma összesen 7 000 és 45 000 között van.

2.8 Úgy tűnik, nem állnak rendelkezésre a közúti balesetek általános statisztikai adataihoz viszonyított, külön statisztikai adatok az autóiipari pirotechnikai termékek miatt bekövetkező balesetekre vonatkozóan.

2.9 CE-jelölés

2.9.1 A tűzijátékokat jelenleg nem kötelező CE-jelöléssel ellátni, bár 2003 májusában kiadtak egy CEN szabványt. A 9. és a 10. cikkben foglalt javaslat szerint a tűzijátékok csak akkor dobhatók piacra, ha megfelelnek az e cikkben foglalt eljárásoknak.

2.9.2 A tagállamoknak tájékoztatniuk kell az Európai Bizottságot arról, hogy területükön kit jelölték ki az eljárás végrehajtására.

2.9.3 Kizárólag az értékelési eljárás során megfelelt gyártótól származó tűzijátékok engedélyezhetők.

2.10 Az autóiiparban használt pirotechnikai termékek

2.10.1 Nincs egységes jóváhagyási eljárás a gépjárműiparban alkalmazandó légszákfelfúvók, modulok és biztonsági berendezések forgalmazására.

2.11 Hatásvizsgálat

2.11.1 Az Európai Bizottság becslése szerint a harmonizáció mind a tűzijátékok, mind az autóiipari pirotechnikai termékek esetében várhatóan jelentős költségcsökkenéshez vezet. Jelenleg becslések szerint mintegy 50 000 különböző engedélyezett tűzijátékfajtát használnak az Unióban, és egy tűzijáték engedélyezése *termékenként és országonként* 500–3 000 euróba kerülhet. Az Európai Bizottság számításai szerint egy új, mind a 25 tagállamban egyetlen eljárást alkalmazó rendszer alacsonyabb költséggel járna.

2.11.2 Az autóiipari termékek esetében egy légszák jóváhagyása egy országban (pl. Németországban) akár 25 000 euróba is kerülhet, és az Európai Bizottság reméli, hogy az ellenőrző hatóságok közötti verseny leszorítja majd az árakat.

3. Általános megjegyzések

3.1 Az EGSZB támogatja ugyan az irányelv célkitűzéseit – a pirotechnikai termékek szabad áramlását, a magas fokú fogyasztóvédelmet és az alapvető biztonsági követelményeket –, azonban fenntartásai is vannak, elsősorban a tűzijátékokat illetően.

3.2 Annak tudatában, hogy a túlnyomó többségük Kínában készül, és hogy a kínai gyártók esetleg nem rendelkeznek az uniós szabványoknak való megfeleléshez szükséges erőforrásokkal, ki vállalja a felelősséget a tesztelésért – az importőr, a gyártó ügynöke vagy a kiskereskedő?

3.3 Mi a biztosítéka annak, hogy az importált tűzijátékon lévő CE-jelölés eredeti, és hogy maga a termék, amelyen elhelyezik, nem hamisítvány?

3.4 Milyen fokú együttműködést lehet elérni az uniós fogyasztóvédelmi szervek és a származási ország hatóságai között?

3.5 Az EGSZB némiképp kételkedően fogadja az Európai Bizottság hatásvizsgálatában szereplő statisztikai adatokat, különösen a balesetekre vonatkozóan megadott számadatok széles – 7 000 és 45 000 közötti – sávját. Egyetért az Európai Bizott-

sággal abban, hogy „...a balesetek EU-n belüli teljes számának bármilyen becslési kísérletét igen óvatosan kell kezelni”.

3.6 Ugyanezek a fenntartások vonatkoznak a gazdasági hatásvizsgálatra és arra is, hogy az autóiipari pirotechnikai termékek esetében meglehetősen derülátóan bíznak abban, hogy „...az ellenőrző hatóságok közötti megnövekedett verseny” révén csökken a termékgengedélyezés költsége.

3.7 Az EGSZB megjegyzi, hogy a társadalmi hatásvizsgálat pozitív, amennyiben célja a tűzijátékokkal összefüggő balesetek számának csökkentése, és semleges mind a tűzijáték-, mind pedig az autógyártási ágazatbeli foglalkoztatás szempontjából nézve.

3.8 A környezeti hatásvizsgálat felhívja a figyelmet az 1996. december 9-i („Seveso II irányelvnek” nevezett) 96/82/EK tanácsi irányelv – amelyet az Európai Parlament és a Tanács 2003. december 16-i 2003/105/EK irányelvével kiterjesztett azon létesítményekre, ahol pirotechnikai termékek is jelen vannak – hatására.

3.9 Fenntartásai ellenére az EGSZB üdvözli ezeket a hatásvizsgálatokat.

4. Részletes megjegyzések

4.1 Az autóiipari szektor gazdasági szempontból sokkal fontosabb, mint a tűzijáték-ágazat. Jelentős a kivitele, és igen sok munkavállalót foglalkoztat. Az EGSZB üdvözöl bármilyen lépést, amely segíti az uniós gyártókat, hogy fennmaradjanak egy olyan ágazatban, amelyben egyre erősebb az Unión kívüli cégek támasztotta verseny.

4.2 Az EGSZB reményét fejezi ki, hogy a biztonságos tűzijátékok forgalmazására vonatkozó egységes szabványok bevezetése az unión belüli gyártás felélesztéséhez vezet azáltal, hogy méretgazdaságosságot biztosít az 1,4 milliárd eurós értékű piacon (ebből a fogyasztói értékesítések értéke 700 millió, a szakmai eladásoké ugyanennyi), amit jelenleg akadályoz az, hogy túl sok nemzeti szabvány van érvényben, amelyek gyakran ellentétesek egymással.

Brüsszel, 2006. május 17.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság

elnöke

Anne-Marie SIGMUND